

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Международно споразумение от 2015 г. относно изменението на климата: насоки на международната политика в областта на климата след 2020 г.“

COM(2013) 167 final

(2014/C 67/29)

Докладчик: г-н **Josef ZBOŘIL**

На 8 май 2013 г. Европейската комисия реши, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно:

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Международно споразумение от 2015 г. относно изменението на климата: насоки на международната политика в областта на климата след 2020 г.“

COM(2013) 167 final.

Специализирана секция „Земеделие, развитие на селските райони, околна среда“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 1 октомври 2013 г.

На 493-тата си пленарна сесия, проведена на 16 и 17 октомври 2013 г. (заседание от 16 октомври), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 120 гласа „за“, 3 гласа „против“ и 9 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

1.1 ЕИСК застъпва мнението, че европейският ангажимент трябва да бъде **проактивен, амбициозен и реалистичен** за това какво може да бъде постигнато – в духа на становището на ЕИСК относно „Пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност“⁽¹⁾ – и **приспособим** към промени в общата среда. Отчитането на трите стълба на устойчивост, както и прозрачността и отчетността са предпоставки за успешно бъдещо споразумение в областта на климата. ЕС, който е способен да се справи с външните предизвикателства, ще може да осигури и нова движеща сила за гражданите си.

1.2 Документът на Комисията предлага широкообхватна основа за дискусии и подготовка за предстоящите преговори за изменението на климата с оглед постигане на реалистично световно споразумение през 2015 г.

1.3 Комитетът оценява стремежа да бъдат разгледани важните принципи на очакваното световно споразумение – то трябва да бъде универсално, амбициозно, ефикасно, справедливо и балансирано, прозрачно и правнообвързващо – и подкрепя Комисията в изпълнението на по-нататъшната подготвителна работа, необходима за задаване на рамка за това споразумение. Международните преговори по въпросите на климата би трябвало да предоставят на държавите форум, за да се насърчават взаимно към по-нататъшен напредък, а не да се възпираат едни други.

1.4 По-нататъшните действия трябва да бъдат насочени към всеобщото приемане на световното споразумение от 2015 г., тъй като световната геополитическа и икономическа карта се промени съществено в кратък срок. Трябва да бъдат отчетени тези дълбоки промени и внимателно да се оцени ролята на политиките на ЕС в областта на климата и енергетиката по време на икономическия спад и през идните години. ЕИСК припомня своята позиция (становище относно 7-ма програма

на ЕС за действие за околната среда⁽²⁾), че причината както за финансовата и икономическата, така и за екологичната криза – която, наред с другото, се изразява и в изменение на климата, се състои в прекомерната употреба на финансовите и природните ресурси, както и че преодоляването на тези кризи изисква съвсем ново мислене, каквото е залегнало в стратегията на ЕС за устойчивото развитие. Икономиката на бъдещето ще трябва да се гради в голяма степен на основата на неизкопаеми енергийни ресурси. Макар че политиката на ЕС остава амбициозна, целите следва да се определят стъпаловидно в съответствие със световната обстановка и всички условия трябва да бъдат ясно определени.

1.5 В крайна сметка международната икономическа конюнктура и общоприето управление на процеса ще определят облика на по-нататъшната дискусия за бъдещия световен договор в областта на климата. Двигател на процеса ще бъдат основните икономически сили. ЕС трябва да бъде напълно подготвен да играе водеща световна роля, като дава пример със собствените си действия. ЕС трябва обаче да внимава да не изгуби досегашната си неоспорима водеща роля по въпросите на опазването на климата и на технологичното развитие. Нужен е допълнителен (непредубеден) анализ за цялостната оценка на Протокола от Киото, включително на всичките му плюсове и минуси, и трябва да бъдат извлечени поуки с оглед изготвянето на Споразумението от 2015 г. Предстоящият Пети доклад на Междуправителствената комисия по изменение на климата (IPCC) през 2014 г. също ще бъде определящ.

1.6 Понастоящем според общия консенсус в научните среди ще е съвършено неприемливо да се позволи световните температури да се повишат с повече от 2 градуса над нивата от 1990 г., а нивата на парникови газове в атмосферата ще

⁽¹⁾ ОВ С 376, 22.12.2011 г., стр. 110–116.

⁽²⁾ ОВ С 161, 6.6.2013, стр. 77–81.

трябва да се стабилизират приблизително на настоящите равнища. За да се постигне това, е необходимо силно намаляване на вредните за климата емисии. Към момента обаче нивата на парниковите газове продължават да нарастват систематично всяка година. За щастие нарастват значително и усилията за ограничаване на емисиите, но те далеч не са достатъчни за постигане на стабилизация. Ето защо общата цел за новия кръг преговори трябва да бъде да вдъхне усещане за още по-голяма неотложност в процеса и да осигури много по-амбициозни ангажименти и действия от всички страни и всички части на обществото.

1.7 В подготвителния етап трябва да се направи точен анализ на интересите на преговарящите страни и да се набележат синергии, за да се избегнат потенциални конфликти на интереси и да се използват синергиите. Би следвало да се определят амбициозни и реалистични мерки и цели с консенсус и чрез взаимодействие с хората, които ще бъдат натоварени с привездането в изпълнение на действията. Освен препоръки за мерки и цели, биха могли да се използват и положителни стимули с цел да улеснят общото приемане и да осигурят цялостното изпълнение.

1.8 Това може да се постигне единствено чрез прозрачна и подробна оценка на ефективността, разходите и положителното въздействие на политиките в областта на климата върху икономиката и обществото като цяло. Комитетът изразява съгласие с Комисията, която посочва, че Споразумението от 2015 г. трябва да има приобщаващ характер, осигурявайки ангажименти, които са приложими за всички държави — както развити, така и развиващи се.

1.9 Дейностите и действията, предприети „на най-ниското равнище“ (общности, сектори), без ново световно споразумение за климата, са образец за проактивен подход на цялото гражданско общество. Всъщност гражданското общество трябва да е основният играч не само в изпълнението на политиките и целите на Споразумението от 2015 г. То следва също така да приканва политиките да се ангажират по-активно и да следи дали действително се спазват политическите обещания за засилено опазване на климата (като напр. ангажиментът за спиране на субсидиите за изкопаеми енергоносители). Именно затова приетите политики трябва да отговарят на изискванията за прозрачност и отчетност, очаквани от гражданското общество, като се избягват социална и икономическа неравнопоставеност. Споразумението от 2015 г. би било първа стъпка по пътя на световния енергиен преход.

1.10 За да демонстрира водещата си роля и да има по-голямо влияние в международните преговори, ЕС трябва да се ангажира твърдо с по-амбициозни цели за 2020 г. и 2030 г. и да покаже как постигането на тези цели е неразделна част от плановете му за икономическо възстановяване и преход към по-устойчиво бъдеще. Затова Комитетът запазва позицията си да призовава за пълно постигане на всички съществуващи цели, свързани с въглерода, за 2020 г. и за повторно обмисляне на мярката да се повиши целта за парниковите газове до 2020 г. до намаление с 25 % по пътя към договореното намаляване с 80–95 % до 2020 г. Комитетът продължава да настоява ЕС да приеме индикативни цели за намаляване на глобалните емисии от парникови газове, съответно с 40 % до 2030 г. и с 60 % до 2040 г., и да изготви правно обвързващи политики, които да доведат до постигането на тези намаления. Подобни дългосрочни индикативни цели са необходими като жалони, които ще осигурят предсказуемост и стабилност на инвеститорите и на

вземашите решения в Европа. Освен това те ще осигурят високо базово равнище на амбициите във връзка с международните преговори.

1.11 Трудно е да си представи човек как може да се намери пресечна точка на различните интереси дори само на основните участници в настоящия преговорен формат на „ограничаване и търговия“. Много участници изразяват резерви и предлагат алтернативи за бъдещия формат на преговорите. Трябва да бъдат проучени резервни варианти за нова концепция за споразумение, въз основа на проекти като „отчитане на емисиите на въглероден двуокис“ или „въглероден налог“ или на внесеното от Индия предложение за право на емисии за всеки жител на планетата, или на комбинация от такива подходи.

1.12 ЕИСК подкрепя изцяло позицията, застъпена в Съобщението, че не можем да чакаме, докато Споразумението от 2015 г. влезе в сила през 2020 г.; действията, които ще предприемем от този момент до 2020 г., ще бъдат решаващи за определяне на правилната насока на политиките. Тези действия трябва да бъдат добре обмислени и основани на реални и осезаеми постижения в сферата на науката, технологията и развойните дейности, както посочва ЕИСК в становището си относно „Пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност“⁽³⁾.

2. Документът на Комисията

2.1 През 2011 г. международната общност започна преговори по ново международно споразумение за колективни действия, насочени към защита на климата в световен мащаб. Предвижда се то да бъде сключено до края на 2015 г. и да се прилага след 2020 г., като в момента се водят преговори по него в рамките на процеса, известен като „Платформа от Дърбан за засилено действие“.

2.2 Споразумението, предвидено за 2015 г., ще трябва да установи най-късно до 2020 г. всеобхватен режим, обединяващ съществуващата в момента разнородна система от задължителни и незадължителни договорености по силата на Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата (Конвенцията).

2.3 Едностранният характер (тип „отдолу нагоре“) на ангажиментите, поети в рамките на процеса Копенхаген—Канкун, създаде предпоставки за по-приобщаващ международен подход.

2.4 При изготвянето на споразумението от 2015 г. ще трябва да се поучим от успехите и недостатъците на Конвенцията, Протокола от Киото и процеса Копенхаген—Канкун. Ще се наложи да изоставим парадигмата „Север—Юг“, която отразява обстановката в света през 90-те години на XX век, и да се насочим към модел, основан на взаимозависимостта и споделяната отговорност.

3. Общи бележки

3.1 ЕИСК вече подчерта в становището си относно 7-мата програма за действие за околната среда⁽⁴⁾, че съществуват сходства между финансовата и екологичната криза; и двете са резултат от използването на финансовите и природните ресурси

⁽³⁾ ОВ С 376, 22.12.2011 г., стр. 110–116.

⁽⁴⁾ ОВ С 161, 6.6.2013, стр. 77–81.

по начин, който не съответства на устойчивото развитие. Тогава Комитетът настоя за „реакция спрямо екологичната криза по подобие на приетите в рамките на фискалния пакт мерки за борба с финансовата криза: ясни задачи и показатели, прецизен контрол и санкции“. Искането му остава валидно и по отношение на предстоящите преговори по въпросите на климата, от които трябва да дойдат ясни сигнали за изграждане на глобална ресурсно ефективна и нисковъглеродна икономика.

3.2 Настъпиха важни геополитически промени, които трябва да бъдат отчетени при подготовката на стратегията за преговорите. В кратък срок световната геополитическа и икономическа карта претърпя съществени промени. Тези дълбоки промени бяха предизвикани отчасти от финансовата криза, която в ЕС бе съпътствана от икономическа криза, докато рейтингът за бизнес инвестиции се понижи от 23 пункта (2008 г.) до 18,3 пункта (2013 г., първо полугодие) (Евростат). При подготовката за настоящите преговори трябва да се направи внимателна оценка на ролята на политиката на ЕС в областта на климата и енергетиката по време на икономически спад.

3.3 Тези усилия все още не са достатъчни. Международната икономическа конюнктура в крайна сметка ще определи облика на по-нататъшната дискусия за бъдещия световен договор в областта на климата, а движещата сила на процеса ще бъдат основните икономически сили: Китай и САЩ, следвани от Индия и останалите страни от БРИК (чийто общ дял от световните емисии през 2012 г. възлиза на 61,8 %). Всъщност до 2020 г. ще бъдат изградени нови съоръжения с мощност 400-600 GW за производство на електроенергия от изгаряне на въглища. ЕС се намира в период на икономически спад, който коства 3,8 милиона работни места и понижи промишленото производство с около 20 %, но същевременно броят на заетите в сектора на възобновяемата енергия и в дейностите по енергоспестяване се увеличи.

3.4 При все това има много положителни признаци в областта на опазването на климата:

— През 2011 г. съоръженията за възобновяема енергия представляваха 71,3 % от новите съоръжения в ЕС (32,0 GW от общо 44,9 GW нови енергийни мощности); през 2012 г. съоръженията за възобновяема енергия представляваха 69 % от новите съоръжения (31 GW от общо 44,6 GW нови енергийни мощности). През 2011 г. бяха пуснати в експлоатация нови съоръжения за производство на електроенергия от изгаряне на въглища с мощност 2,1 GW, а бяха изведени от експлоатация подобни съоръжения с мощност 840 MW. През 2012 г. мощността на изведените от експлоатация съоръжения за производство на електроенергия от изгаряне на въглища (5,4 GW) дори превиши почти два пъти тази на пуснатите в експлоатация нови подобни съоръжения (3,0 GW).

— Високите общи емисии на Китай (26,7 % от глобалните емисии) трябва да се разглеждат спрямо дела на тази страна в световното население (19 %). В сравнение с ЕС (7 % дял на населението, 11,5 % дял от глобалните емисии на парникови газове) или САЩ (4,4 % дял на населението и 16,8 % дял от общото количество емисии на парникови газове), емисиите на глава от населението в Китай са все още относително ниски. Трябва да бъде отчетено, че Китай по-ангажиран да увеличи употребата си на вятърна енергия и на енергия от други възобновяеми източници, като увеличи дела на неизкопаемите горива в своя общ енергиен микс, в

съответствие с намерението си да намали интензитета на въглеродните си емисии на единица БВП от 40 % до 50 % до 2020 г.

— В САЩ възобновяемата енергия се развива бързо, като през 2012 г. вятърната енергия за пръв път стана главният източник на нови мощности за производство на електроенергия, представлявайки 43 % от новите съоръжения за производство на електроенергия и добавяйки над 13 GW към електроенергийната мрежа.

3.5 Светът изостава в постигането на договорената от правителствата цел за ограничаване на дългосрочното повишаване на средната световна температура до 2 градуса по Целзий (°C). Световните емисии на парникови газове отбелязват бърз растеж и през май 2013 г. нивата на въглероден диоксид (CO₂) в атмосферата надвишиха 400 частици на милион (ppm).

3.6 Вече внедрените или въвеждани понастоящем политики вероятно ще доведат до дългосрочно повишение на средната температура с между 3,6 °C и 5,3 °C (спрямо нивата от преиндустриалната епоха), като по-голямата част от това повишение ще се наблюдава през настоящия век (въз основа на изготвените климатични модели).

3.7 За да има реалистичен шанс да се постигне целта от 2 °C, са нужни реални действия преди 2020 г., когато се очаква да влезе в сила ново международно споразумение в областта на климата. Енергетиката е в основата на това предизвикателство – на енергийния сектор се падат близо две трети от емисиите на парникови газове, а над 80 % от световното потребление на електроенергия се основава на ископаеми горива.

3.8 Въпреки положителните развития в някои страни, световните емисии на CO₂, свързани с енергетиката, са се повишили с 1,4 % и са достигнали 31,6 гигатона (Gt) през 2012 г. – най-високата стойност до момента. Страните извън ОИСР са източник на 60 % от световните емисии, което представлява повишение спрямо нивото от 45 % през 2000 г. През 2012 г. Китай допринесе най-много за повишаването на световните емисии на CO₂, но това повишение бе едно от най-ниските за страната от десетилетие насам, до голяма степен в резултат на използването на източници на възобновяема енергия и съществено подобрене на енергоемкостта на китайската икономика.

3.9 В Съединените щати преминаването от въглища към газ в производството на електроенергия е спомогнало за намаляване на емисиите с 200 милиона тона, което ги е понижило до равнищата от средата на 90-те години на XX век. Въпреки нарастването в потреблението на въглища, емисиите в Европа са намалели с 50 млн. т в резултат на икономическата рецесия, ръста на източниците на възобновяема енергия и лимита за квотите за емисиите от индустриалния и промишления сектор. Емисиите в Япония са се увеличили със 70 млн. т, тъй като усилията за повишаване на енергийната ефективност не са неутрализирали изцяло употребата на ископаеми горива с цел да се компенсира намалението в ядрената електроенергия. Дори като се вземат предвид следваните понастоящем политики, свързаните с енергетиката световни емисии на парникови газове през 2020 г. се предвижда да бъдат с около 4 гигатона CO₂ еквивалент (CO₂-eq) по-високи, отколкото равнището, необходимо за постигане на целта от 2 °C, подчертавайки мащаба на предизвикателството, на което остава да бъде намерено решение още през настоящото десетилетие.

3.10 Международните преговори по въпросите на климата доведоха до обещание да се достигне до ново световно споразумение до 2015 г., което да влезе в сила през 2020 г. Но икономическата криза оказва отрицателно въздействие върху темпото на внедряване на чиста енергия и върху въглеродните пазари. Понастоящем 8 % от световните емисии на CO₂ се търгуват по цени на въглеродните емисии, а 15 % получават стимул в размер на 110 \$ на тон под формата на субсидии за изкопаеми горива (извън страните от ЕС). ЕИСК призовава международната общност да включи с обвързваща сила в споразумението за климата от 2015 г. ангажмента, формулиран още в заключителния документ на конференцията на Организацията на обединените нации „Рио+20“, за спиране на субсидиите за увреждащите околната среда изкопаеми енергоносители, които по оценки на Световната банка достигат обща сума от 780 млрд. USD годишно.

3.11 Динамиката на цените между газта и въглищата подкрепя намаляването на емисиите в някои региони, но го забавя в други, докато ядрената енергия се сблъсква с трудности, а мащабните проекти за улавяне и съхранение на въглерод си остават далечна перспектива. Въпреки нарастващите усилия за повишаване на енергийната ефективност, все още има огромен неизползван икономически потенциал. Източниците на възобновяема енергия на не-водна основа, подкрепени от целеви правителствени политики, се радват на двуцифрен ръст на внедрените мощности. Инвестициите в енергия от възобновяеми източници ще изискват стабилна икономическа среда както по отношение на цените на въглеродните емисии, така и на евентуално данъчно облагане в страните, в които се налага данък върху въглеродните емисии.

4. Специфични бележки

4.1 Как да се изготви предвиденото за 2015 г. споразумение, така че да се гарантира възможността държавите да работят за устойчиво икономическо развитие, като същевременно бъдат насърчавани да дадат своя равностоен и справедлив принос към намаляване на глобалните емисии на парникови газове, в резултат на което да се наложи тенденцията за понижаване на тези емисии и за ограничаване на глобалното затопляне под 2 °C? На първо място, трудно е да си представи човек как може да се намери пресечна точка на различните интереси дори само на основните участници в настоящия преговорен формат на „ограничаване и търговия“; при все това равнопоставеният и справедлив принос от всички е задължително условие за всяко бъдещо споразумение. Ето защо би трябвало да се разработи различна концепция за споразумение, поне като резервен вариант, и да се обърне внимание на въпросите, свързани с управлението. Трябва да се намерят начини да се гарантира, че действията, предприети в отговор на изменението на климата, могат да подпомогнат обществения, икономическия и екологичния растеж и развитие. Това може да се постигне единствено чрез прозрачна и подробна оценка на ефективността, разходите и положителното въздействие на политиките в областта на климата върху икономиката и обществото като цяло. Би трябвало да извлечем поуки от Споразумението от Киото, с цялата му сложност и пропуски. То следва да послужи като добра отправна точка за сериозна работа по нова концепция. Удълженото споразумение Киото II и неговата трактовка на дяловете от емисии е много силен сигнал за промяна на концепцията.

4.2 Как с предвиденото за 2015 г. споразумение може най-добре да се гарантира приносът на всички големи икономически сили и сектори и да се сведе до минимум потенциалният риск от изместване на въглеродни емисии между силно конкурентни икономики? Изместването на въглеродни емисии е явление,

свързано не само с потенциално западащите енергоемки индустрии – то е залегнало в общите условия за развиване на стопанска дейност в съответната икономическа област. Дисбаланс във въглеродните условия, най-вече сред най-конкурентоспособните региони, е довел до спиране на инвестициите в ЕС. Би следвало да се определят амбициозни и реалистични мерки и цели с консенсус и чрез взаимодействие с хората, които ще бъдат натоварени с приваждането в изпълнение на действията. Ето защо едно просто, равнопоставено и справедливо споразумение от 2015 г. е предпоставка за равнопоставена бизнес среда във всички региони на световната икономика.

4.3 Как споразумението, предвидено за 2015 г., може най-ефективно да поощри интегрирането на мерките във връзка с изменението на климата във всички съответни области на политиката? По какъв начин то може да насърчи допълнителните процеси и инициативи, включително тези, предприемани от участници извън държавния сектор? Безспорно най-ефективният начин за насърчаване на интегрирането на Споразумението от 2015 г. във всички съответни области на политиката е то да бъде максимално опростено. Всички прекомерни разпоредби, насочени към организиране на този процес, биха направили споразумението по-трудно приложимо. Важно е интегрирането на изменението на климата в други области на политиката да бъде обект на прозрачна оценка на въздействието. При включването на изменението на климата в други области на политиката е важно да се гарантира, че това се прави по възможно най-разходооефективен и предсказуем начин, без да се налага ненужно административно бреме върху заинтересованите страни. Предимство трябва да се дава на пазарните подходи.

4.4 Кои следва да бъдат водещите критерии и принципи при установяването на справедливо разпределение сред страните по споразумението от 2015 г. на ангажиментите за стекчаване на последиците от изменението на климата, така че тези ангажименти да отразяват специфичните национални условия, да се възприемат широко като равнопоставени и справедливи и в своята съвкупност да са достатъчни, за да се избегне формулирането на недостатъчно амбициозни цели? Запазването на „ограничаване и търговия“ изисква критерии и принципи и винаги ще създава усещане за несправедливост и неравнопоставено третиране. Във всички случаи обаче трябва да се отчита пазарната динамика в даден сектор, съществуващите и предложените регламенти, свързани с изменението на климата, които имат отражение върху сектора, както и зрелостта на сектора по отношение на усилията за ограничаване на емисиите на парникови газове и използване на технологиите за енергийна ефективност. За да се постигне успех и устойчивост, трябва да има стимул всички участници да работят за постигане на целите като ограничаване на емисиите, подобряване на ефективността, сътрудничество при научно-изследователската дейност, споделяне на добрите практики и т.н. Въглеродният налог може да доведе до намаляване на емисиите и да набере финансиране за научноизследователска и развойна дейност и за адаптиране по най-съгласуван и ефективен начин.

4.5 Каква следва да бъде ролята на споразумението, предвидено за 2015 г., в мерките за адаптиране към изменението на климата и как тези мерки да се основават на текущата работа в рамките на Конвенцията? Как предвиденото за 2015 г. споразумение може да въведе допълнителни стимули за интегриране на мерките за адаптиране във всички съответни области на политиката? Адаптирането всъщност е сравнително добре картографирано и се основава до голяма степен на съществуващите програми за управление

на риска. Макар че адаптирането няма да премахне всички рискове от въздействието на изменението на климата, то ще даде важен принос за ограничаване на рисковете в много области. Повишаването на способността за адаптиране ще изисква по-нататъшен анализ, поставяне на приоритети, планиране и действие на всички равнища на управление, както и участието на местните общности и бизнес. Приспособяването с право се очаква да бъде един от четирите стълба на бъдещото споразумение, предвидено за 2015 г. По-конкретно бизнесът ще играе роля посредством трансфер на технологии и споделяне на най-добри практики.

4.6 *Каква трябва да бъде ролята на Конвенцията, и по-специално на предвиденото за 2015 г. споразумение, в периода 2020-2030 г. по отношение на финансирането, пазарните механизми и технологиите? Как да се използва досегашният опит и да се постигне допълнително подобрение на съществуващите рамки?* Конвенцията би трябвало да се превърне в координиращото звено за ключови мерки в областта на климата, като упражнява надзор над изпълнението във всяка от страните, над основните финансови потоци и обмена на технологии. Дружествата са отговорни до голяма степен за технологиите и внедряването им. Чрез Изпълнителния комитет по технологиите (ТЕС) и Центъра и Мрежата за климатични технологии (СТСН) Конвенцията може да осигури експертен анализ на технологиите и да даде на страните пълен достъп до информация, като им предостави възможност да изберат най-подходящите технологии.

4.7 *Как предвиденото за 2015 г. споразумение може да подобри прозрачността и отчетността на държавите в международен аспект? До каква степен ще се наложи определена счетоводна система да бъде въведена като стандарт в световен мащаб? Как следва да се търси отговорност от държавите, които не изпълняват ангажиментите си?* Във всички случаи счетоводната система трябва да бъде стандартизирана в световен мащаб, независимо как ще бъде постигнато това, тъй като точната информация е от жизнено значение, когато става въпрос за пари. Това е изключително важно и за постигането на отчетност по отношение на споразумението, предвидено за 2015 г.

4.8 *Как може да се подобри преговорният процес по въпросите на климата в рамките на ООН, така че да бъде оказана по-адекватна подкрепа за постигането на приобщаващо,*

амбициозно, ефективно и справедливо споразумение през 2015 г. и да се гарантира неговото прилагане? Необходими са широко участие на заинтересовани страни и прозрачни процеси, за да се гарантира, че споразумението е постигнато по удовлетворителен начин и реализирано. В преговорите по въпросите на климата бизнесът може да предложи собствен експертен опит в областта на ефикасни начини за намаляване на емисиите и разработване на решения за устойчиво развитие. Участието на цялото гражданско общество и бизнес общността също може да осигури възможност за сравняване на усилията и равнопоставени условия. Новото световно споразумение, предвидено за 2015 г., е само първоначална стъпка напред, а пълното изпълнение на споразумението ще зависи от цялото гражданско общество. По този начин процесът и резултатите от изпълнението трябва да бъдат прозрачни и убедителни, така че да спечелят доверието на гражданите по цял свят.

4.9 *Как ЕС може най-добре да предостави инвестиции и подкрепа за процеси и инициативи извън обхвата на Конвенцията, за да се осигурят предпоставки за сключването на амбициозно и ефективно споразумение през 2015 г.?* Комитетът приветства дебата, започнат с посочения документ на Комисията. Изключително важно е да се направи независим експертен анализ на всички аспекти на политиката в областта на климата, особено с оглед на променената и променяща се световна геополитическа обстановка. Вече има анализ на някои аспекти, така че не е необходимо да се започва от нулата. Една от възможностите е писмото до президента на САЩ от неговия съвет от научни съветници, в което се обобщават въпросите, породени от изменението на климата. Поуката от Киото и продължителният характер на преговорите в ООН също подчертават необходимостта от промяна, преди да е станало твърде късно. В допълнение, констатациите и препоръките, направени от експертни организации като Международната агенция по енергетика (IEA), също трябва и могат да бъдат изпълнени без излишно отлагане. Докладът на Международната агенция по енергетика (IEA) „Преназначаване на енергийно-климатичната карта“ предлага прагматичен и приложим подход. Четири основни и постижими политики, посочени в доклада са: подобряване на енергийната ефективност в сградите, индустрията и транспорта; намаляване на изграждането и използването на най-слабоефективните електроцентрали на въглища; свеждане до минимум на емисиите от метан в резултат от производство на нефт и природен газ и ускоряване на постепенното спиране на някои субсидии за потребление на гориво от изкопаеми горива.

Брюксел, 16 октомври 2013 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Henri MALOSSE